

Program własny nauczyciela

Radomski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
ul. J. Słowackiego 17, 26-600 Radom
www.rodon.radom.pl e-mail: rodon@rodon.radom.pl

Tworzenie autorskiego programu nauczania

(programu własnego nauczyciela) wydaje się przedsięwzięciem na tyle trudnym, iż w praktyce nauczyciele niezbyt często podejmują się tego samodzielnie.

Dość rzadko są autorami programu od początku do końca, natomiast bardzo często dokonują modyfikacji istniejących programów.

Nauczyciele wykorzystują również ofertę wydawnictw. W takim przypadku muszą wybrany dokument dostosować do rzeczywistości placówki, w której pracują.

Program autorski (własny) jest tworzony z myślą o realizacji w danej placówce, dlatego też jest bardzo uszczegółowiony i dopasowany do określonych warunków. Jedyne zmiany, którym może być poddany wynikają ze zmiany populacji uczniów oraz z prowadzoną przez nauczyciela ewaluacją.

**Konstruowanie programów
przebiega w kilku etapach:**

Faza diagnozy

Faza projektowania

Faza ewaluacji

Idealnie, jeśli powstanie programu poprzedzi diagnoza.

Program musi być przyjęty przed rozpoczęciem roku szkolnego, a uczniów poznajemy dopiero we wrześniu. Jednak w danej szkole, środowisku, nauczyciel może zdiagnozować powtarzalne przypadki, dla których przygotowuje odpowiednie metody pracy.

Po zdiagnozowaniu nauczyciel określa warunki oraz sposób realizacji programu. Zapisy ogólne w tej kwestii znajdują się w podstawie programowej.

Określone warunki muszą być wpisane w realia konkretnej szkoły.

To pozwoli na przyjęcie metod pracy, które będą odpowiednie do rozwoju ucznia, potrzeb, warunków szkoły, bazy, kwalifikacji nauczycieli.

**Tworząc, modyfikując program należy
dobrze przeanalizować podstawę
programową pod kątem zakresu wymagań,
jakie ustawodawca przewidział dla ucznia
w kolejnych etapach edukacyjnych.
Należy uwzględnić progresywność
umiejętności ucznia.**

Wszystkie znajdujące się w podstawie programowej

- cele kształcenia,
- cele wychowania,
- treści nauczania,

powinny być ze sobą powiązane (spójne).

Nauczyciel może zarówno treści, cele jak i wymagania wzbogacić o dodatkowe elementy.

Nie wolno uszczuplić zapisów wynikających z podstawy programowej.

Propozycja kryteriów oceniania i metod sprawdzania osiągnięć, to ostatecznie obowiązujące działanie nauczyciela w tworzeniu programu.

Ważną sprawą jest to, aby przyjęte przez nauczyciela rozwiązania były oparte na kryterialnym ocenianiu, a kryteria były przedstawione jasno i czytelnie, zgodnie ze specyfiką przedmiotu.

Ewaluacja programu.

Zasadne wydaje się zbadanie sensowności zaplanowanych działań. Do ewaluacji można wykorzystać wiele narzędzi dokonując analizy jakościowej i ilościowej.

Powinny pojawić się zaplanowane narzędzia ewaluacyjne, takie jak np.: ankieta, wywiad czy arkusz obserwacji.

PRZYKŁADOWE CZĘŚCI SKŁADOWE PROGRAMU WŁASNEGO NAUCZYCIELA

Wprowadzenie.

Wstęp.

Cele programu.

Treści kształcenia i wychowania.

Metody, formy i środki realizacji programu.

Wskazówki metodyczne.

Ocenianie, przewidywane osiągnięcia.

Ewaluacja końcowa programu.

Literatura przedmiotu, fakultatywnie załączniki.

Opinia o programie własnym nauczyciela.

WYKORZYSTANA LITERATURA:

1. **Barbara Dzedzic** „Programy nauczania - główne założenia, zasady opracowania, wdrażania i modyfikacji” Samorządowy Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach.
2. **Bogdan Kruszakin** „Czym się kierować podczas doboru, dopuszczania, modernizacji i konstruowania programów nauczania” Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.
3. **Jan Fazlagić** „Kompendium wiedzy na temat opracowania programów nauczania i scenariuszy zajęć oraz lekcji wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy” Ośrodek Rozwoju Edukacji
4. **dr Joanna Borgensztajn, Agnieszka Karczewska-Gzik, dr Marta Milewska, Elżbieta Witkowska, Michał Malinowski** „Wytyczne wraz z aneksem do tworzenia programów nauczania i scenariuszy zajęć” Ośrodek Rozwoju Edukacji

Piotr Darmas

doradca metodyczny

Radomskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli

piotr.darmas@rodon.radom.pl

